

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova
IP Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie "Nicolae Testemițanu"
Catedra Farmacie Socială "VASILE PROCOPIȘIN"

RED:	04
DATA:	21.01.2016

Pag. 1/12

**PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITICĂ**

FACULTATEA FARMACIE

Aprobată

Aprobată

la ședința Consiliului Facultății Farmacie,

Proces verbal Nr. 4

din **13 iunie 2016**

la ședința catedrei Farmacie Socială

„Vasile Procopișin”,

Proces verbal Nr. 10 din **20 aprilie 2016**

Decanul facultății Farmacie

Dr. șt. farm., conferențiar universitar,

Șef catedră, dr. șt. farm.,

conferențiar universitar,

Nicolae CIOBANU

Mihail BRUMĂREL

PROGRAMA ANALITICĂ

DISCIPLINA: MANAGEMENT ȘI LEGISLAȚIE FARMACEUTICĂ

Codul cursului: **S.07.O.067; S.08.O.074**

Tipul cursului: **Disciplină obligatorie**

Numărul total de ore – 300, inclusiv:

✓ **semestrul VII: curs – 17 ore; lucrări practice – 68 ore, lucrul individual – 65;**

✓ **semestrul VIII: curs – 17 ore; lucrări practice – 68 ore, lucrul individual – 65;**

Numărul de credite alocat unității de curs: **10 credite**

Practica didactică: **Codul: S.08.O.083**

Tipul practicii: **Obligatorie**

Numărul de ore: **semestrul VIII - 60**

Numărul de credite alocat practicii: **2 credite**

Numele autorilor care predau unitățile de curs:

Mihail Brumărel, dr. șt. farm., conferențiar universitar

Chișinău, 2016

PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITICĂ

I. Scopul disciplinei:

Fiind o disciplină de profil farmaceutic **Managementul și legislația farmaceutică** are ca scop definiția pregătirii viitorului farmacist pentru desfășurarea activității sale în cadrul întreprinderilor farmaceutice și instituțiilor medico-sanitare pe problemele ce țin de conținutul și aplicarea legislației privind desfășurarea activității farmaceutice, fondarea și organizarea activității întreprinderilor farmaceutice, organizarea locurilor de muncă, relațiile în colectivul de muncă, activitățile autorităților locale și de stat și instituțiilor de coordonare a activității farmaceutice, exercitarea activității economice, însușirii metodelor de evidență, analiză și programare a activității economico - financiare a întreprinderilor farmaceutice și alte domenii de activitate orientate spre satisfacerea cerințelor populației și instituțiilor medico-sanitare în medicamente, alte produse farmaceutice și servicii farmaceutice calitative, eficiente și inofensive.

II. Obiectivele de formare în cadrul disciplinei

- ✓ Înțelegerea rolului asistenței farmaceutice în sistemul de ocrotire a sănătății a populației, structurii și conținutului legilor ce reglementează activitatea farmaceutică în Republica Moldova, cerințelor și condițiilor speciale stabilite pentru producerea, depozitarea, păstrarea și comercializarea medicamentelor, inclusiv a stupefiantelor, psihotropelor și toxicelor;
- ✓ Însușirea deprinderilor practice în determinarea necesarului în medicamente, inclusiv stupefiante și psihotrope pentru sistemul ocrotirii sănătății, teritoriu administrativ, IMS, secție a IMS;
- ✓ Însușirea conținutului sistemului farmaceutic, noțiunii de activitate farmaceutică și modului de exercitare, formelor juridico-organizatorice de activitate a întreprinderilor farmaceutice și particularitățile lor de activitate;
- ✓ Obținerea deprinderilor practice în pregătirea documentelor necesare, pentru licențierea activității farmaceutice și acreditarea întreprinderilor farmaceutice;
- ✓ Însușirea conținutului standardelor de asigurare a calității medicamentelor și deprinderilor practice în îndeplinirea documentației de înregistrare a medicamentelor;
- ✓ Însușirea modalității autorizării importului produselor farmaceutice în Republica Moldova și deprinderilor practice în perfectarea documentelor necesare;
- ✓ Însușirea sarcinii și funcțiilor depozitului farmaceutic, principiilor generale de depozitare și păstrare a produselor farmaceutice și deprinderilor practice în întocmirea contractelor de furnizare a produselor farmaceutice, îndeplinirea documentelor de evidență a circulației produselor farmaceutice la depozitul farmaceutic;
- ✓ Obținerea deprinderilor practice în întocmirea documentației necesare pentru participarea la concursurile de achiziționări centralizate de medicamente;
- ✓ Studiul organizării sistemului controlului calității medicamentelor și sistemului de farmacovigilență;
- ✓ Studiul și analiza nivelului asistenței cu medicamente, principiilor de bază ale organizării activității farmaceutice, principiilor și normelor de extindere a rețelei farmaceutice și amplasare a farmaciilor și filialelor lor;
- ✓ Studiul sarcinii, funcțiilor și însușirea deprinderilor practice privind stabilirea structurii organizatorice, nomenclatura specialităților, posturilor farmaceutice și personalului farmaciei, deprinderilor practice de încheiere a contractului individual de muncă și legalizare a responsabilității materiale;
- ✓ Însușirea cerințelor către asigurarea respectării regimului sanitar în farmacie;
- ✓ Însușirea regulilor generale de prescriere a rețetelor pentru diverse grupe de medicamente, categorii de populație și bolnavi, a implementării conceptului utilizării raționale a medicamentelor, regulilor generale și deprinderilor practice de primire, taxare și înregistrarea a rețetelor prescrise bolnavilor;
- ✓ Studiul organizării raționale a locurilor de lucru la prepararea medicamentelor în farmacii, controlului și aprecierii calității formelor medicamentoase, definitivării formelor medicamentoase și livrării a medicamentelor;

PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITICĂ

- ✓ Studiul sistemului de asistență cu medicamente a bolnavilor de staționar, a principiilor generale de organizare și funcționare a farmaciilor instituțiilor medico-sanitare;
- ✓ Studiul atribuțiilor organelor Controlului de Stat în domeniul exercitării activității farmaceutice și organelor de coordonare farmaceutică;
- ✓ Însușirea principiilor de organizare a evidenței circulației valorilor materiale, de întocmire a rapoartelor de gestiune, particularităților activității economice a întreprinderilor farmaceutice și procedeele de lucru a analizei economice;
- ✓ Însușirea principiilor și modalității de formare a prețurilor pentru medicamente și alte produse farmaceutice;
- ✓ Însușirea principiilor de organizare a muncii și salarizării personalului farmaceutic;

La finele studierii disciplinei studentul va fi capabil:

la nivel de cunoaștere și înțelegere:

- ✓ să cunoască rolul și scopul farmaciei și a farmacistului în cadrul sistemului de sănătate;
- ✓ să definească conceptul activității farmaceutice;
- ✓ să determine conținutul și direcțiile de realizare a conceptului de activitate farmaceutică;
- ✓ să cunoască măsurile de asigurare a calității produselor farmaceutice;
- ✓ să cunoască principiile de clasificare a medicamentelor;
- ✓ să cunoască legislația în domeniul activității farmaceutice și a medicamentului;
- ✓ să posede regulile de prescriere și eliberare a medicamentelor;
- ✓ să cunoască structura sistemului de sănătate în Republica Moldova, structura organizatorică a organelor de coordonare în asistența populației cu medicamente;
- ✓ să definească principiile generale de organizare și funcționare a întreprinderilor farmaceutice cu diverse forme juridice de activitate;
- ✓ să deprindă metodele principale de dirijare, cât și particularitățile utilizării lor în colectivul farmaceutic;
- ✓ să cunoască activitățile de dirijare a întreprinderilor farmaceutice: planificare, organizare, motivare și control necesare pentru formularea și atingerea scopului scontat.

la nivel de aplicare:

- ✓ să determine particularitățile desfășurării activității farmaceutice;
- ✓ să aprecieze conformitatea condițiilor de desfășurare a activității farmaceutice pentru diferite întreprinderi;
- ✓ să argumenteze formele juridico-organizatorice de activitate, în vederea fondării întreprinderilor farmaceutice;
- ✓ să organizeze activitatea de asistență cu medicamente, de furnizare, de producere, de evidență și gestiune a întreprinderilor farmaceutice;
- ✓ să definească documentele de autorizare a activității farmaceutice;
- ✓ să creeze condiții de organizare a păstrării produselor farmaceutice;
- ✓ să organizeze și să efectueze controlul exercitării activității farmaceutice;
- ✓ să determine rezultatele activității economico – financiare a întreprinderilor farmaceutice;
- ✓ să asigure activitatea eficientă a întreprinderilor farmaceutice;
- ✓ să asigure planificarea, organizarea, coordonarea și controlul activității farmaceutice;
- ✓ să asigure sortimentul optimal de produse farmaceutice pentru diferite nivele de asistență farmaceutică;
- ✓ să amenajeze și să doteze locurile de muncă în întreprinderile farmaceutice;
- ✓ să repartizeze obligațiunile de serviciu între angajații întreprinderilor farmaceutice;
- ✓ să determine necesarul de personal pentru diferite subdiviziuni ale întreprinderilor farmaceutice;
- ✓ să selecteze cadrele pentru diferite posturi farmaceutice;
- ✓ să petreacă inspecția farmaceutică în diferite întreprinderi farmaceutice;

PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITICĂ

la nivel de integrare:

- ✓ să aprecieze nivelul asistenței farmaceutice și să elaboreze strategiile de optimizare a ei;
- ✓ să determine necesarul pentru diferite grupe de produse farmaceutice;
- ✓ să întocmească comenzi (cerințe) privind aprovizionarea cu produse farmaceutice;
- ✓ să repartizeze produsele farmaceutice conform grupelor de organizare a păstrării;
- ✓ să elibereze produse farmaceutice cu și fără prescripție medicală;
- ✓ să prepare forme farmaceutice conform prescripțiilor medicale;
- ✓ să aplice tipurile de control farmaceutic intern și să aprecieze calitatea medicamentelor;
- ✓ să definitiveze formele farmaceutice preparate în farmacie;
- ✓ să organizeze regimul de lucru și activitatea întreprinderilor farmaceutice;
- ✓ să determine necesarul în resurse umane pentru întreprinderea farmaceutică;
- ✓ să posede abilități privind remunerarea și stimularea muncii;
- ✓ să asigure respectarea eticii și deontologiei farmaceutice;
- ✓ să posede abilități privind gestionarea resurselor umane, materiale, financiare și informaționale ale întreprinderilor farmaceutice.
- ✓ să țină evidența operațiilor de gospodărire și financiare;
- ✓ să întocmească planuri de afaceri a întreprinderii farmaceutice;
- ✓ să posede deprinderi în vederea sistematizării și prelucrării datelor obținute;
- ✓ să asigure procesul decizional al activității farmaceutice;
- ✓ să întreprindă măsuri în vederea majorării eficacității economice a întreprinderilor farmaceutice;
- ✓ să cerceteze procesele de muncă în colectiv pentru optimizarea lor;
- ✓ să asigure securitatea muncii, respectarea regulilor sanitare de igienă personală și a muncii;
- ✓ să selecteze și să aplice procedeele și metodele noi în activitatea farmaceutică;
- ✓ să efectueze inspectarea farmaciilor, a altor întreprinderi farmaceutice cu scopul aprecierii calității asistenței farmaceutice.

III. Condiționări și exigențe prealabile

Pentru buna însușirea a disciplinei sunt necesare cunoașterea:

- ✓ exigențelor sanitaro-igienice față de amplasarea și extinderea întreprinderilor farmaceutice și încăperilor lor;
- ✓ evaluării condițiilor igienice și antiepidemice din întreprinderile farmaceutice;
- ✓ igienei muncii angajaților și asigurarea regimului sanitar în întreprinderile farmaceutice;
- ✓ sistemului economic al societății și relațiile de proprietate;
- ✓ economiei de piață: esența, trăsăturile de bază;
- ✓ bazelor antreprenoriatului;
- ✓ activității întreprinderii (firmei) în economia contemporană;
- ✓ bazelor financiar-economice ale ocrotirii sănătății;
- ✓ economiei instituției medicale;
- ✓ noțiunilor de marketing și posibilitățile aplicării lui în practica ocrotirii sănătății.

PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITICĂ

IV. Conținutul de bază a cursului

- Sănătate publică. Sistemul de sănătate.** Noțiuni generale de sănătate publică. Sistemul de sănătate al Republicii Moldova. Ministerul Sănătății al Republicii Moldova. Asistența medicală primară. Asistența medicală de staționar (spitalicească). Asistența medicală urgentă. Asistența medicală mamei și copilului. Medicina legală. Sistemul de sănătate publică (medicină preventivă). Principiile de bază a asigurărilor obligatorii în medicină.
Politica națională de sănătate.
Organisme internaționale în domeniul ocrotirii sănătății.
- Sistemul farmaceutic. Coordonarea sistemului farmaceutic.** Noțiuni generale de sistem și coordonare. Sistemul farmaceutic – subsistem al ocrotirii sănătății. Caracteristica sistemului farmaceutic al Republicii Moldova. Direcții de dezvoltare. Principiile asistenței farmaceutice. Coordonarea sistemului farmaceutic în Republica Moldova. Direcții strategice ale coordonării farmaceutice. Nivelul tactic. Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale.
Organizații profesionale internaționale și naționale ale farmaciștilor. Organizația Mondială a Sănătății. Biroul European. Programul "Preparate medicamentoase". Federația internațională a farmaciștilor. Sarcinile și direcțiile de activitate. Asociația Farmaciștilor din Republica Moldova (AFRM). Scopul și sarcinile. Principiile activității. Congresele și Reuniunile AFRM.
- Noțiuni generale de drept și legislație. Legislația farmaceutică.** Noțiuni generale de drept, legislație, legiferare. Clasificarea normelor juridice. Sistemul de drept. Elaborarea și sistematizarea actului normativ.
- Legislația farmaceutică – ramură de legislație a sănătății.** Politica de stat în domeniul medicamentului (PSM). Scopul general, sarcinile și conținutul PSM.
Legea cu privire la activitatea farmaceutică și aplicarea ei în domeniul activității farmaceutice.
Legea cu privire la medicamente și aplicarea ei în domeniul activității farmaceutice.
Legislația în domeniul stupefiantelor, psihotropelor și toxicelor. Convențiile internaționale în domeniul stupefiantelor, psihotropelor și toxicelor. Cerințe și condiții speciale stabilite pentru producerea, utilizarea, comercializarea, depozitarea și păstrarea stupefiantelor, psihotropelor și toxicelor. Normarea activităților în domeniul stupefiantelor, psihotropelor și toxicelor în Republica Moldova.
Corelația legislației farmaceutice cu alte ramuri ale legislației.
- Elemente ale managementului în activitatea farmaceutică.** Introducere în management. Concepțe de bază și caracteristicile managementului modern. Evoluția teoriilor manageriale. Managementul contemporan - tip specific al activității de conducere. Managementul comparat. Caracteristici specifice managementului farmaceutic.
Procesul de conducere. Funcțiile de planificare, de organizare, de coordonare, de motivare-antrenare, de evaluare-control. Particularități privind funcțiile managementului farmaceutic.
- Managementul procesului de conducere. Deciziile în procesul de dirijare.** Metode și tipuri de conducere. Stiluri de conducere și tipuri de conducători. Particularitățile activității conducătorului. Ierarhia managerială. Roluri și responsabilități manageriale.
Definirea și clasificarea deciziilor. Factorii care influențează procesul decizional. Etapele procesului decizional. Metode și modele de adoptare a deciziilor. Aplicarea deciziilor în activitatea farmaceutică.
- Managementul organizației.** Organizația și procesul managerial. Mediul de activitate al organizației farmaceutice. Specificul întreprinderii farmaceutice ca organizație. Organizația eficace. Ergonomia locurilor de muncă în întreprinderile farmaceutice.
- Activitatea farmaceutică și autorizarea exercitării ei.** Activitate farmaceutică. Noțiunea de „activitate farmaceutică” și caracteristica ei. Exercițarea activității farmaceutice. Autorizarea activității farmaceutice.

PA 7.5.1

PROGRAMA ANALITICĂ

9. **Medicamentul și alte produse farmaceutice ca obiect de studiu al asistenței farmaceutice.** Definiții. Clasificarea produselor utilizate în medicină. Priviri generale asupra importanței medicamentelor. Particularitățile specifice ale medicamentului. Etapele principale de elaborare a medicamentelor. Denumiri și clasificări de medicamente. Medicamente esențiale. Standarde internaționale, europene și naționale de asigurare a inofensivității, eficienței și calității medicamentelor. Principiile de organizare a păstrării medicamentelor și altor produse farmaceutice.
10. **Autorizarea medicamentelor.** Noțiuni generale. Scopul și ordinea autorizării. Principiile și criteriile autorizării medicamentelor. Documentația de autorizare. Comisia Medicamentului. Nomenclatorul de stat al medicamentelor. Certificatul de înregistrare. Particularități ale autorizării medicamentelor în Uniunea Europeană. Autorizarea dispozitivelor medicale.
11. **Asigurarea calității medicamentelor.** Noțiuni generale de calitate a medicamentelor. Caracteristica generală a sistemului de asigurare a calității medicamentelor în Republica Moldova. Activitatea Laboratoarelor pentru controlul calității medicamentelor. Tipurile controlului de stat a medicamentelor și caracteristica lor.
Supravegherea și farmacovigilența medicamentelor. Monitoringul reacțiilor adverse.
12. **Producerea industrială a medicamentelor.** Cerințe generale pentru producerea medicamentelor. Caracteristica generală a sistemului de producere a medicamentelor în Republica Moldova. Autorizarea producerii de medicamente. Documentația tehnologică. Uzina farmaceutică. Laboratorul de microproducție farmaceutică. Organizarea activității.
13. **Aprovizionarea cu medicamente.** Caracteristica sistemului de aprovizionare cu medicamente. Ciclul de aprovizionare cu medicamente. Importul de medicamente. Ordinea (procesul tehnologic) de realizare a importului de medicamente în Republica Moldova. Autorizarea importului de medicamente. Donații de medicamente.
14. **Depozitul farmaceutic, sarcinile și funcțiile lui.** Structura organizatorică. Organizarea lucrului în secțiile depozitului farmaceutic. Relațiile depozitului cu producătorii de medicamente și beneficiarii. Determinarea necesarului de medicamente – principii și metode. Contractele de colaborare. Recepția și organizarea păstrării medicamentelor și altor produse farmaceutice. Evidența circulației a produselor la depozitul farmaceutic.
Reguli de bună practică de distribuire a produselor farmaceutice.
15. **Sistemul de asistență farmaceutică a populației în condiții de ambulator.** Caracteristica generală a sistemului de asistență farmaceutică. Principiile de organizare a asistenței farmaceutice. Extinderea și amplasarea farmaciilor. Norme de extindere a rețelei de farmacii. Aprecierea calității sistemului de asistență farmaceutică.
16. **Farmacia de acces public. Sarcina și funcțiile farmaciei de acces public.** Tipuri de farmacii. Cerințe față de încăperile și spațiul farmaciei. Planul de amplasare a încăperilor.
Cerințe privind asigurarea regimului sanitar în farmacie. Cerințe sanitare către: încăperi și utilaj, derețicarea încăperilor și utilajului farmaceutic, igiena personală a lucrătorilor întreprinderilor farmaceutice. Regulile sanitare către producerea, transportarea și păstrarea apei purificate și apei pentru injecții. Cerințe sanitare către încăperile pentru prepararea medicamentelor în condiții aseptice.
Organizarea activității farmaciei comunitare. Structura organizatorică. Organizarea locurilor de lucru. Specificul organizării lucrului în secțiile farmaciei. Sarcina și funcțiile secției de stocuri materiale.
Filialele farmaciilor de acces public.
Personalul farmaciei.
Responsabilitatea materială și aplicarea ei în întreprinderile farmaceutice.
17. **Managerul farmaciei. Procesul de dirijare.** Managerul farmaciei – principala autoritate a întreprinderii. Cerințe către personalitatea managerului farmaciei. Organizarea muncii farmacistului-

PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITICĂ

diriginte. Relația farmacist-diriginte – subordonat. Aspecte de etică managerială. Particularitățile activității managerului farmaciei.

18. **Managementul resurselor umane ale sistemului farmaceutic.** Managementul resurselor umane. Funcțiile managementului resurselor umane. Etapele managementului resurselor umane. Pregătirea, utilizarea și atestarea cadrelor farmaceutice. Rolul farmacistului în sistemul de sănătate publică. Standardul educațional al farmacistului. Etica și deontologia farmaceutică. Protecția muncii farmacistului. Contractul individual de muncă. Conținutul și ordinea de încheiere a lui.
19. **Normele legale de prescriere a medicamentelor.** Regulile generale de prescriere a medicamentelor. Rechizitele rețetei și particularitățile de îndeplinire a lor. Particularitățile de prescriere a rețetelor pentru diverse grupe de medicamente (stupefiante, toxice, psihotrope, etc.), categorii de populație și bolnavi. Prescrierea rațională a medicamentelor.
20. **Primirea, taxarea și înregistrarea rețetelor.** Primirea rețetelor. Principiile de bază de taxare a rețetelor. Metodele de înregistrare a rețetelor. Caracteristica și evidența primară a recepturii.
21. **Organizarea procesului tehnologic de preparare a medicamentelor în farmacie.** Sarcina și funcțiile secției de preparare a medicamentelor. Sala de receptură. Cerințe. Utilarea. Organizarea locurilor de lucru de preparare a diferitor forme medicamentoase. Regulile generale de preparare a medicamentelor. Măsurile de accelerare a procesului de preparare a medicamentelor și asigurării calității lor. Prepararea medicamentelor sub formă de elaborări farmaceutice. Evidența elaborărilor farmaceutice.
22. **Controlul calității medicamentelor preparate în farmacie.** Factorii ce condiționează calitatea medicamentelor. Organizarea controlului calității medicamentelor preparate în farmacii. Tipurile și evidența controlului farmaceutic intern. Aprecierea calității formelor medicamentoase extemporale.
23. **Etichetarea medicamentelor și eliberarea lor din farmacie.** Tipurile și conținutul etichetelor pentru definitivarea medicamentelor preparate în farmacie. Eliberarea medicamentelor din farmacie. Cazuri deosebite de eliberare a medicamentelor. Eliberarea gratuită și cu înlesniri a medicamentelor. Medicamentele OTC
24. **Managementul și legislația asistenței farmaceutice a populației în condiții de spitalelor.** Caracteristica generală a sistemului de aprovizionare farmaceutică a spitalelor. Farmacia de spital. Organizarea activității. Componenta încăperilor. Regulile prescrierii medicamentelor pentru bolnavii de staționar. Primirea comenzilor, organizarea preparării și eliberarea medicamentelor. Evidența primară în farmacia de spital.
Sistemul de formular. Determinarea necesarului de medicamente pentru staționar.
Achiziționări centralizate de medicamente pentru necesități publice. Norme și recomandări privind achizițiile publice de medicamente. Organizarea concursurilor centralizate.
Conceptul farmaciei clinice. Caracteristica generală a activității farmacistului clinician. Organizarea lucrului cu bolnavii spitalizați.
25. **Evidența în întreprinderile farmaceutice.** Noțiuni generale de evidență. Scopul și sarcinile evidenței. Cerințele față de evidență. Tipurile și etaloanele evidentei. Documentele de evidență.
26. **Prețurile produselor farmaceutice.** Noțiuni de prețuri. Factorii ce determină prețurile. Politici de stabilire a prețurilor. Sisteme de reglementare a prețurilor pentru medicamente. Baza de calcul și metodologia de stabilire a prețurilor pentru produsele farmaceutice în Republica Moldova.
27. **Evidența circulației produselor farmaceutice.** Evidența intrărilor și particularitățile recepționării produselor farmaceutice. Regulile de recepție. Sursele suplimentare de majorare sumara a stocurilor de produse farmaceutice.
Rulajul și componența lui. Rulajul – însemnătatea, tipurile și structura. Scopul de bază și sarcinile dirijării cu rulajul în întreprinderile farmaceutice. Determinarea indicilor volumului și structurii ru-

PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITICĂ

lajului. Documentarea rulajului. Evidența rulajului prin numerar și prin virament. Evidența eliberării gratuite și cu înlesniri a medicamentelor.

Stocurile de produse ale întreprinderilor farmaceutice. Clasificarea și destinația stocurilor. Analiza și determinarea normativelor de produse în întreprinderile farmaceutice. Planificarea intrărilor de produse farmaceutice.

Alte tipuri de consum a produselor farmaceutice: pentru necesități de gospodărire, acordarea primului ajutor medical, controlul calității; pierderi naturale; decontări; transfer în alte grupe de evidență. Reevaluarea produselor farmaceutice. Transferul intern al produselor farmaceutice.

Documentația de evidență și gestiune a persoanelor gestionare.

Evidența cantitativă a circulației medicamentelor.

28. **Evidența circulației altor valori materiale în întreprinderile farmaceutice.** Evidența ambalajului, ustensilelor, produsului vegetal medicamentos, și altor valori materiale.
Active pe termen lung. Componenta. Mijloacele fixe. Evidența circulației mijloacelor fixe. Uzura și amortizarea mijloacelor fixe. Determinarea eficienței utilizării mijloacelor fixe.
Evidența obiectelor de mică valoare și scurtă durată.
29. **Fluxul mijloacelor bănești în întreprinderile farmaceutice.** Sarcinile evidenței mijloacelor bănești. Evidența mijloacelor bănești în numerar. Operațiile de încasare și de cheltuieli a banilor și documentarea lor. Întocmirea registrului de casa. Conturile bancare ale întreprinderilor farmaceutice. Evidența operațiilor de trecere la cont și decontări de pe cont. Sisteme de plată fără numerar.
Datorii debitoare și creditoare.
30. **Consumurile și cheltuielile întreprinderilor farmaceutice.** Noțiuni de consumuri și cheltuieli. Clasificarea. Evidența cheltuielilor.
Codul fiscal. Impozitele stabilite în Republica Moldova. Impozitarea întreprinderilor farmaceutice.
31. **Evidența muncii și salarizării.** Indicii muncii și salarizării. Fondul de salarizare. Efectivul de personal. Productivitatea muncii. Scopul evidenței muncii și salarizării. Evidența efectivului de personal și a timpului de muncă. Formele și sistemele de salarizare. Determinarea soldelor de funcție a personalului farmaceutic. Suplimente și sporuri la salariu.
Rețineri din salariu.
Subvenții de asigurării sociale.
32. **Gestiunea întreprinderilor farmaceutice.** Rezultatele activității economico-financiare a întreprinderilor farmaceutice. Rabatul comercial și caracteristica lui economică. Formarea rabatului comercial. Factorii care influențează rabatul comercial. Determinarea rabatului comercial realizat și nerealizat. Determinarea rezultatelor activității economico-financiare (venitului, beneficiului și rentabilității) întreprinderii farmaceutice.
33. **Rapoartele financiare.** Bilanțul contabil. Noțiuni generale de bilanț contabil.
34. **Managementul controlului exercitării activității farmaceutice.** Noțiuni generale privind funcția de control farmaceutic. Caracteristica sistemului controlului de stat asupra activității farmaceutice. Organele controlului de stat asupra activității farmaceutice și funcțiile lor. Inspectoratul Farmaceutic. Sarcinile și funcțiile lui. Organizarea activității de inspecție farmaceutică. Tipurile de inspecție. Obligațiunile farmaciștilor - inspectori.
Codul contravențional și codul penal și aplicarea lor în domeniul activității farmaceutice.
Evaluarea și acreditarea întreprinderilor farmaceutice.
35. **Inventarierea valorilor materiale în întreprinderile farmaceutice.** Noțiuni generale. Comisia de inventariere. Modul general de efectuare a inventarierii. Particularitățile de inventariere a diferitor tipuri de valori materiale. Determinarea rezultatelor inventarierii. Indicații privind întocmirea formularelor utilizate la inventariere.

PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITICĂ

Repartizarea orelor didactice

A. Prelegeri, lucrări practice și pregătirea individuală:

Nr. teme	TEMA	Ore		
		Prelegeri	Lucrări practice	Pregătire individuală
1.	Sănătate publică. Sistemul de sănătate. Sistemul farmaceutic. Coordonarea sistemului farmaceutic.	1	4	12
2.	Noțiuni generale de drept și legislație. Legislația farmaceutică.	1	4	5
3.	Elemente ale managementului în activitatea farmaceutică.	2	8	6
4.	Managementul procesului de conducere. Deciziile în procesul de dirijare. Managementul organizației.	2	8	6
5.	Activitatea farmaceutică și autorizarea exercitării ei.	2	4	4
	Totalizare pe teme 1-5.	-	4	4
6.	Medicamentul și alte produse farmaceutice ca obiect de studiu al asistenței farmaceutice. Autorizarea medicamentelor.	1	4	6
7.	Asigurarea calității medicamentelor. Producerea industrială a medicamentelor.	1	4	6
8.	Aprovizionarea cu medicamente. Depozitul farmaceutic, sarcinile și funcțiile lui.	2	8	4
9.	Sistemul de asistență farmaceutică a populației în condiții de ambulator. Farmacia de acces public. Sarcina și funcțiile farmaciei de acces public.	2	8	4
10.	Managerul farmaciei. Procesul de dirijare. Managementul resurselor umane ale sistemului farmaceutic.	3	8	4
	Totalizare pe teme 6-10. Colocviu.	-	4	4
11.	Normele legale de prescriere a medicamentelor.	2	8	5
12.	Primirea, taxarea și înregistrarea rețetelor.	2	8	5
13.	Organizarea procesului tehnologic de preparare a medicamentelor și controlului calității medicamentelor preparate în farmacie. Etichetarea medicamentelor și eliberarea lor din farmacie.	2	4	8
14.	Managementul și legislația asistenței farmaceutice a populației în condiții de staționar.	2	8	6
	Totalizare pe teme 11-14.	-	4	4
15.	Evidența în întreprinderile farmaceutice. Prețurile pentru medicamente și alte produse farmaceutice.	2	4	8
16.	Evidența circulației produselor farmaceutice.	2	8	4
17.	Evidența circulației altor valori materiale. Fluxul mijloacelor bănești în întreprinderile farmaceutice.	2	4	6
18.	Consumurile și cheltuielile întreprinderilor farmaceutice. Evidența muncii și salarizării. Rezultatele activității economice a întreprinderilor farmaceutice.	1	8	6

PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITICĂ

Nr. teme	TEMA	Ore		
		Prelegeri	Lucrări practice	Pregătire individuală
19.	Managementul controlului exercitării activității farmaceutice. Inventarierea valorilor materiale.	2	4	5
	Totalizare pe teme 15-19.	-	4	4
	Atestarea deprinderilor practice	-	4	4
	Total ore	34	136	130

B. Practica didactică:

Nr.	Denumirea sectoarelor de lucru, activităților și deprinderilor practice	Ore
1.	Familiarizarea cu farmacia. Coordonarea sistemului farmaceutic.	6
2.	Activitatea în secția de producere inclusiv: 2.1. <i>La locul de lucru al farmacistului pentru primirea rețetelor și livrarea medicamentelor preparate.</i> 2.2. <i>La locul de lucru al farmacistului în sala de receptură.</i> 2.3. <i>La locul de lucru al farmacistului pentru prepararea elaborărilor farmaceutice.</i>	6
3.	Familiarizarea cu activitatea farmacistului-diriginte.	6
4.	Activitatea în secția "Medicamente industriale".	12
5.	Activitatea în domeniul "Evidența și gestiunea farmaceutică". 5.1. <i>Evidența intrărilor de produse farmaceutice.</i> 5.2. <i>Evidența realizării, a altor tipuri de ieșiri și a pierderilor de produse farmaceutice.</i> 5.3. <i>Evidența mijloacelor bănești.</i> 5.4. <i>Evidența muncii și a salarizării.</i> 5.5. <i>Evidența mijloacelor fixe, obiectelor de mică valoare și de scurtă durată.</i> 5.6. <i>Rapoartele de gestiune a persoanelor gestionare și a farmaciei.</i>	12
6.	Organizarea activității filialelor farmaciei.	6
7.	Inventarierea valorilor materiale.	6
8.	Activitatea în secția stocuri (sectorul de aprovizionare).	6
	Total ore:	60

V. Bibliografia recomandată:

A. Obligatorie:

1. Safta Vladimir, Brumărel Mihail, Ciobanu Nadejda, Adauji Stela - Management și legislație farmaceutică, - F.E.P. „Tipografia Centrală”, - Chișinău, 2012.
2. Procopișin V., Safta V., Brumărel M. - Bazele activității farmaceutice, - F.E.P. “Tipografia Centrală”, - Chișinău, 2002, versiunea în limba rusă: Кишинэу, 2003.
3. Reglementarea activității farmaceutice. (Culegere de acte legislative și normative) / Colectiv de autori: redactor responsabil – Vasile Procopișin, Editura „Vector”, 2007, – F.E.P. “Tipografia Centrală”, – Chișinău, 2007.

PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITICĂ

4. Ețco Constantin - Management în sistemul de sănătate. Chișinău, Ed. Epigraf, 2006.
5. Carată Ana - Management, marketing și legislație farmaceutică. Management în domeniul farmaceutic. - Vol. I. Ed. a 2-a, rev., Ed. didactică și pedagogică, R.A., - București, 2008.
6. Voitcu Mariana, Cărăușu Elena-Mihaela - Management sanitar și farmaceutic.; Iași, Ed. „Gr. T. Popa”, UMF, 2003.

B. Suplimentară

1. Voitcu Mariana, Cărăușu Elena-Mihaela - Marketingul medicamentelor, Editura Gr. T. Popa, Iași, 2004.
2. Ghid farmacoterapeutic=фармакотерапевтический справочник /C. Matcovschi, V. Procopișin, B. Parii. - Ch.: Î.S. F.E.-P. „Tipografia Centrală”. 2006. 1424 p.
3. Tăerel Adriana-Elena Resursele sistemului farmaceutic – componente ale politicii medicamentului. Editura Tehnoplast, - București, 2009.
4. Standardele Naționale de Contabilitate, vol. 1 și 2 // Moldpres, Chișinău, 1998.
5. Burlacu N., Cojocar V. - Management; Chișinău, 2000.
6. Managementul firmelor moderne. Popescu L; București, Ed. CIMIRES, 1996.
7. Crișan O. Profesiune de farmacist. Probleme de legislație, Cluj-Napoca, Ed. Medicală Universitară „Iuliu Hațieganu”, 2001.
8. Managementul afacerilor mici și mijlocii (coordonator C. Rusu); Chișinău, Ed. LOGOS, 1993.
9. Zlate M.; Leadership și management. Collegium, Polirom, 2004.
10. Лозовая Г., Лопатин П., Глембоцкая Г.; Менеджмент фармацевтической организации. Москва, МЦФЭР, 2000.

VI. Metode de predare și învățare utilizate

Curs, lucrări practice, lucrul individual, practica didactică. Cursurile sunt susținute de către titularii cursului. Lucrările practice sunt individualizate. Fiecare student îndeplinește de sinestătător problemele prevăzute în caietul pentru lucrări practice sau pe formulare tip. La finele orelor practice fiecare temă din caietul de lucrări practice este verificată și semnată de către profesor. În procesul de învățare, pentru evaluarea cunoștințelor și deprinderilor practice se utilizează diverse procedee interactive.

VII. Sugestii pentru activitate individuală

Lucrul individual în procesul de învățare include studiul de sinestătător al unor subiecte la indicația profesorului, studiul materialului suplimentar pentru fiecare tema din sursele bibliografice de bază și suplimentare, din bazele de date disponibile prin rețelele de comunicare ale actelor legislative și normative de reglementare a activității farmaceutice, pregătirea către totalizări.

VIII. Metode de evaluare

Curentă: Verificări curente pe parcursul îndeplinirii lucrărilor de laborator, 4 totalizări: scris/oral și sub formă de test-control. Nota de la totalizare se calculează incluzând și rezultatele verificărilor curente (*Ne-susținerea totalizării din motive neîntemeiate pe parcursul unei săptămâni de la data stabilită pentru susținere se notează cu nota 2*). Semestrul VII se finalizează cu colocviu. La sfârșitul anului de studiu se calculează nota medie anuală, doar în baza notelor pozitive (≥ 5) de la toate totalizările.

PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITICĂ

Finală: Examen complex după semestrul VIII din 3 etape: deprinderi practice, test-control și interviu oral pe bilete. Nota finală – ponderată se calculează în baza notelor pozitive (≥ 5) și include nota medie anuală, calculată la finele studiului disciplinei – 30%, deprinderile practice – 20%, test-controlul – 20% și interviul oral – 30%. Suma ponderată a notelor constitutive se rotunjește până la zecimi după cum este indicat mai jos.

Modalitatea de rotunjire a notelor finale

Suma ponderată a notelor de la evaluările curente și examinarea finală	Nota finală	Echivalent ECTS
1,00-3,00	2	F
3,01-4,99	4	FX
5,00	5	E
5,01-5,50	5,5	
5,51-6,0	6	
6,01-6,50	6,5	D
6,51-7,00	7	
7,01-7,50	7,5	C
7,51-8,00	8	
8,01-8,50	8,5	B
8,51-8,00	9	
9,01-9,50	9,5	A
9,51-10,0	10	

Neprezentarea la examen fără motive întemeiate se înregistrează ca "absent" și se echivalează cu calificativul 0 (zero). Studentul are dreptul la 2 susțineri repetate ale examenului nepromovat.

Practica didactică se finalizează cu colocviu conform rezultatelor practicii pe baza examinării documentației și a interviului oral.

IX. Limba de predare

Disciplina se predă în limba română.